

Avskjutningsrapportering

Dalarna

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Göran Ekström

Avskjutningsrapport: 1 juli 2022 - 30 juni 2023

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Dalarna

Rapportering av fällt vilt är en viktig del i övervakningen av våra viltstammar. Genom jägarens rapportering av vad som fällts under jakt möjliggörs en uppskattning av viltstammarnas utveckling över tid. Genom att få en indikation på viltstammarna kan man anpassa sin förvaltning av olika viltarter till kommande jaktår.

Den svenska naturen och viltförvaltning har mer och mer kommit i fokus från samhället. Det innebär att det är viktigare än någonsin att vi som jägare visar att den jakt som bedrivs engagerat och är långsiktig och hållbar. Det här kan vi visa genom att rapportera det vi fäller under jakt.

För att uppskattningen ska bli så träffsäker som möjligt krävs att minst 30% av arealen i en jaktvårdskrets rapporterar in sin avskjutning. Här kan vi som jägare bli bättre. Det är därför viktigt att jaktvårdskretsar uppmanar sina medlemmar att rapportera in sin avskjutning.

Foto: Kenneth Johansson

Jaktens mångfald inom Dalarnas län

Inom Dalarnas län fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga.

Den art som enskilt står för den största delen av avskjutningen är älgen. Småviltsavskjutningen har en övervikt mot fågel med en stor variation av olika arter. Småviltet som jaktlig resurs kan i många fall nyttjas på ett bättre sätt. De fågelarter som fälls i störst omfattning är orre, tjäder, skata och nötskrika. När det kommer till arter förutom fågel så är det framförallt rådjur och räv som fälls.

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Jämfört med 2021/2022		
			Antal	Procent	
Klövvt					
Dovhjort	2	(1 - 49)	-4	-66,67	
Kronhjort	67		-56	-45,53	
Rådjur	3285	(2936 - 3702)	-161	-4,67	
Vildsvin	1264	(1077 - 1502)	-19	-1,48	
Älg	5413		-1168	-17,75	
Stora rovdjur					
Björn	48 (L)		-1	-2,04	
Lo	17 (L)		8	88,89	
Varg	3 (S)		-7	-70,00	
Övriga däggdjur					
Bäver	369	(309 - 441)	41	12,50	
Fälthare	348	(280 - 437)	-10	-2,79	
Grävling	729	(626 - 850)	2	0,28	
Iller	17	(12 - 30)	9	112,50	
Rödräv	3003	(2658 - 3422)	-19	-0,63	
Skogshare	658	(566 - 772)	81	14,04	
Skogsmård	640	(537 - 763)	208	48,15	

Tabell: Skattat antal fällda jaktåret 2022-23 Dalarna

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning och Länsstyrelsen Dalarna

Art	Avskjutning	95 % trolighetsintervall	Jämfört med 2021/2022		
			Antal	Procent	
Fåglar					
Dalripa	767	(526 - 1178)	125	19,47	
Fiskmåås	133	(69 - 266)	-6	-4,32	
Fjällripa	26	(4 - 126)	-86	-76,79	
Grågås	25	(8 - 79)	-40	-61,54	
Gråtrut	3	(0 - 56)	-25	-89,29	
Gräsand	193	(104 - 377)	-104	-35,02	
Järpe	59	(43 - 86)	-40	-40,40	
Kaja	1167	(757 - 1844)	-253	-17,82	
Kanadagås	479	(337 - 712)	-124	-20,56	
Knipa	13	(7 - 31)	1	8,33	
Kråka	749	(552 - 1041)	-231	-23,57	
Kricka	8	(3 - 35)	2	33,33	
Morkulla	16	(6 - 37)	-6	-27,27	
Nötskrika	1174	(901 - 1573)	198	20,29	
Orre	2367	(2103 - 2694)	285	13,69	
Ringduva	931	(659 - 1407)	76	8,89	
Skata	1452	(1180 - 1824)	-120	-7,63	
Tjäder	1950	(1738 - 2203)	80	4,28	

Tabell: Skattat antal fällda jaktåret 2022-23 Dalarna

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Skattad avskjutning ”nya” klövvilt Dalarnas län

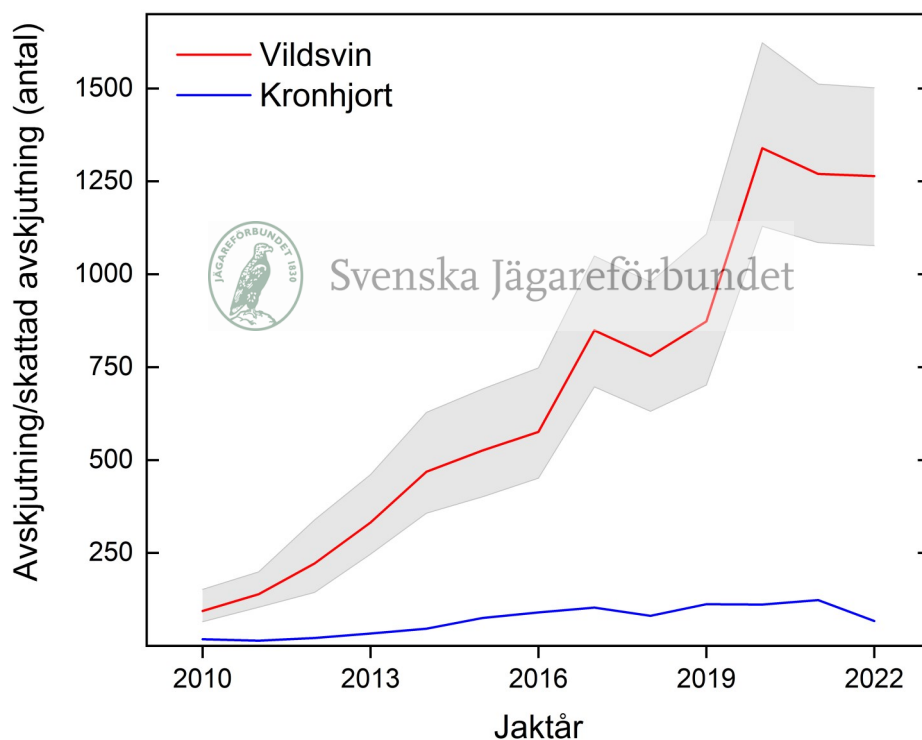
I Dalarnas län finns ökande stammar av både kronvilt och vildsvin. Båda arterna kan ses i enskilda grupper eller individer i större delarna av länet även om de största koncentrationerna återfinns i södra delarna.

Kronviltet är fortsatt i en etableringsfas även om det finns skötselområden över stora delar av länet är det att anse som ett nytt vilt för majoriteten av länets jägare. Avskjutningen har minskat sedan förra året och ligger där med fortsatt på förhållandevis låga nivåer.

Största koncentrationerna av vildsvin återfinns i sydöstra delarna av länet och upp längs med Dalälven till området kring Siljan. Även om arten kan leva i skogsmiljön gynnas den av jordbrukslandskapet vilket återspeglas i dess utbredning (se karta). Förra året kunde man ana ett möjligt trendbrott i vildsvinsstammens utveckling men även om tillväxten ser ut att ha stannat av i tillväxten något återstår det till nästa år att se om vi har ett trendbrott eller inte.

Foto: Sara Nordlinder

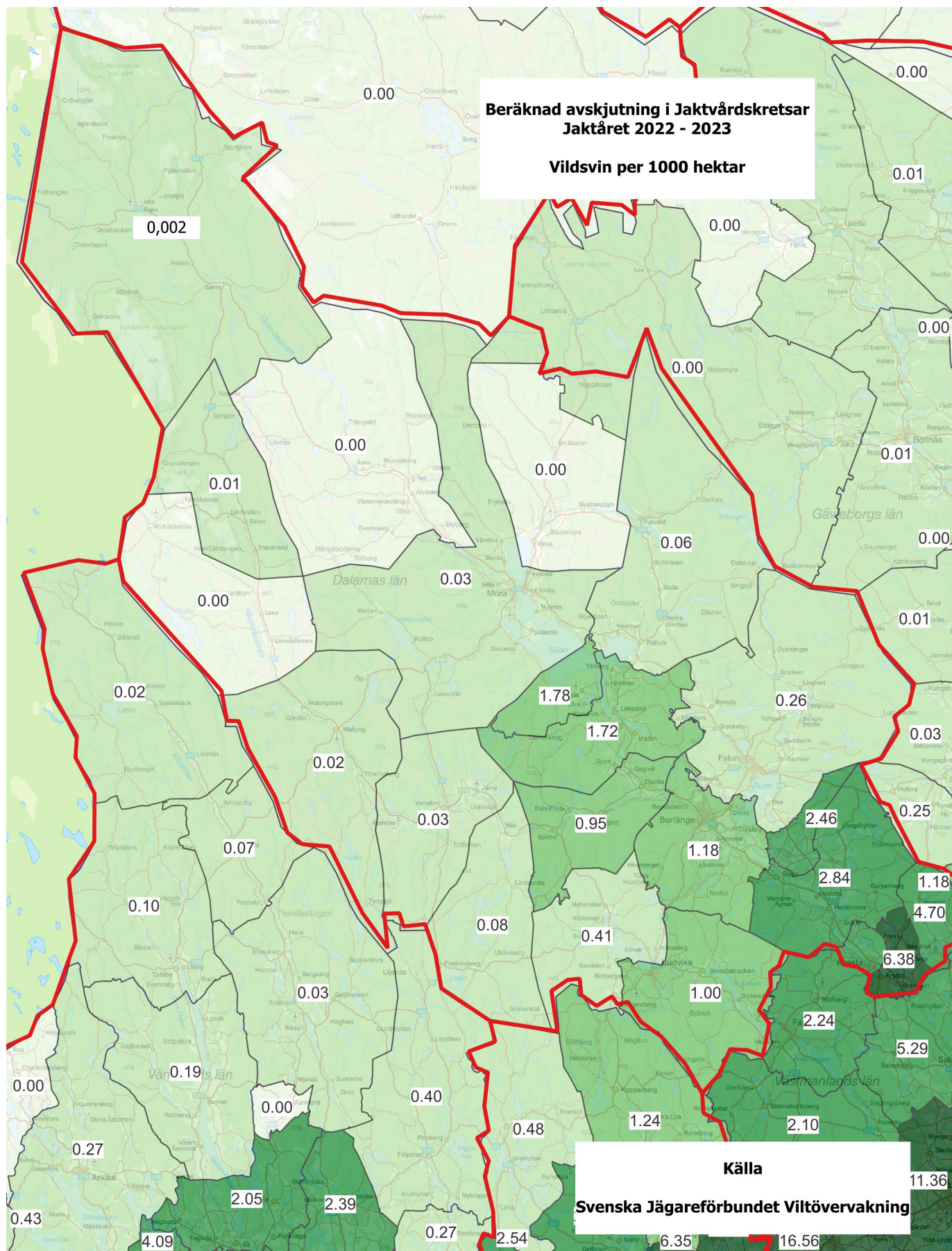

Graf: Skattad avskjutning av vildsvin och faktisk avskjutning av kronhjort i Dalarna 2010—2022

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning och Länsstyrelsen Dalarna.

Dalarnas län—Vildsvin

Avskjutning av rådjur, skogshare och rödräv Dalarnas län

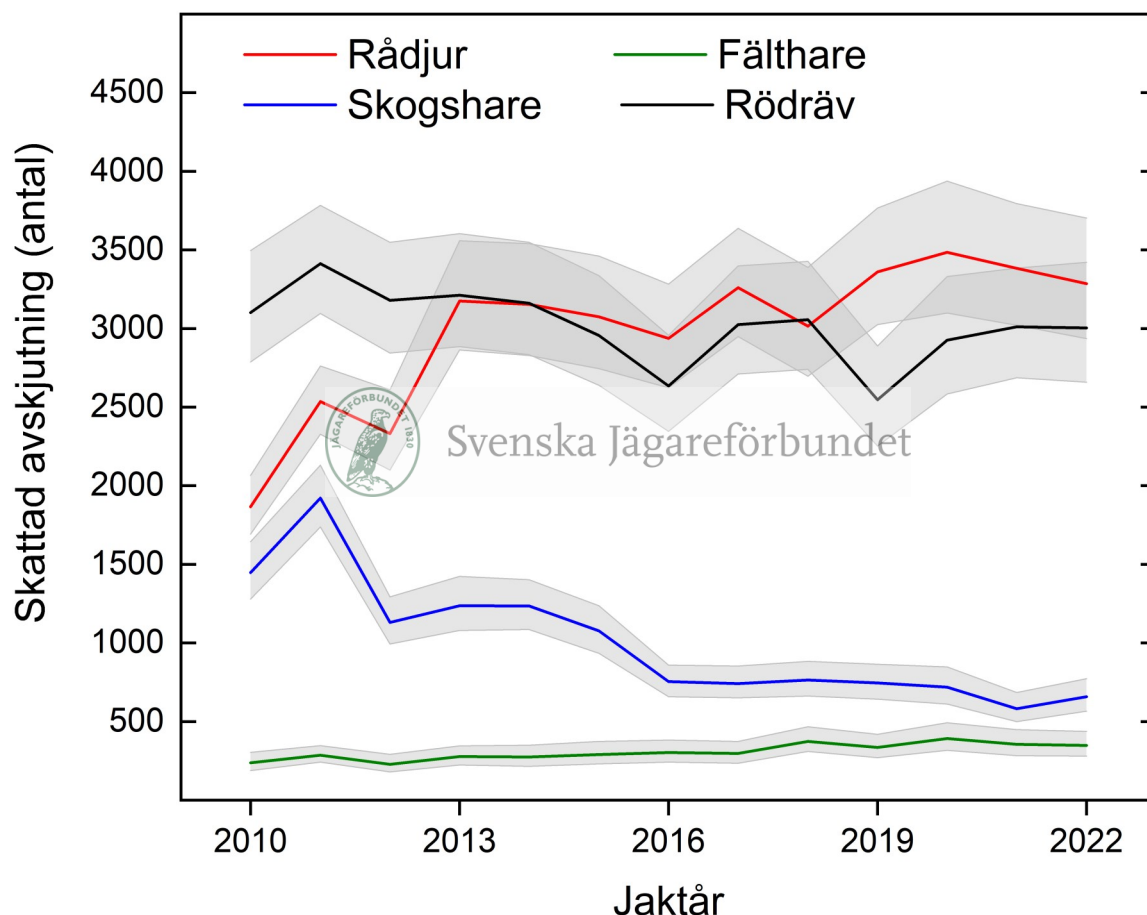
Avskjutningen av rådjur har varit relativt stabil under lång tid men minskat något de sista tre åren. Rådjurens förekomst påverkas av såväl predatorer som jakt och riklig förekomst av räv kan påverka föryngringen.

Rödräven har över tid minskat något men man kan också ana vissa cykler i populationens utveckling. Utvecklingen styrs till stor del av tillgången på byten såsom gnagare, skogsfågel och rådjur.

Skogsharen i Dalarna har haft en minskning över lång tid precis som många andra delar av landet, glädjande med årets siffor är att vi kan skönja en ökning vilket inte förekommit sedan 2013.

Fältharen ligger på fortsatt låga nivåer i länet.

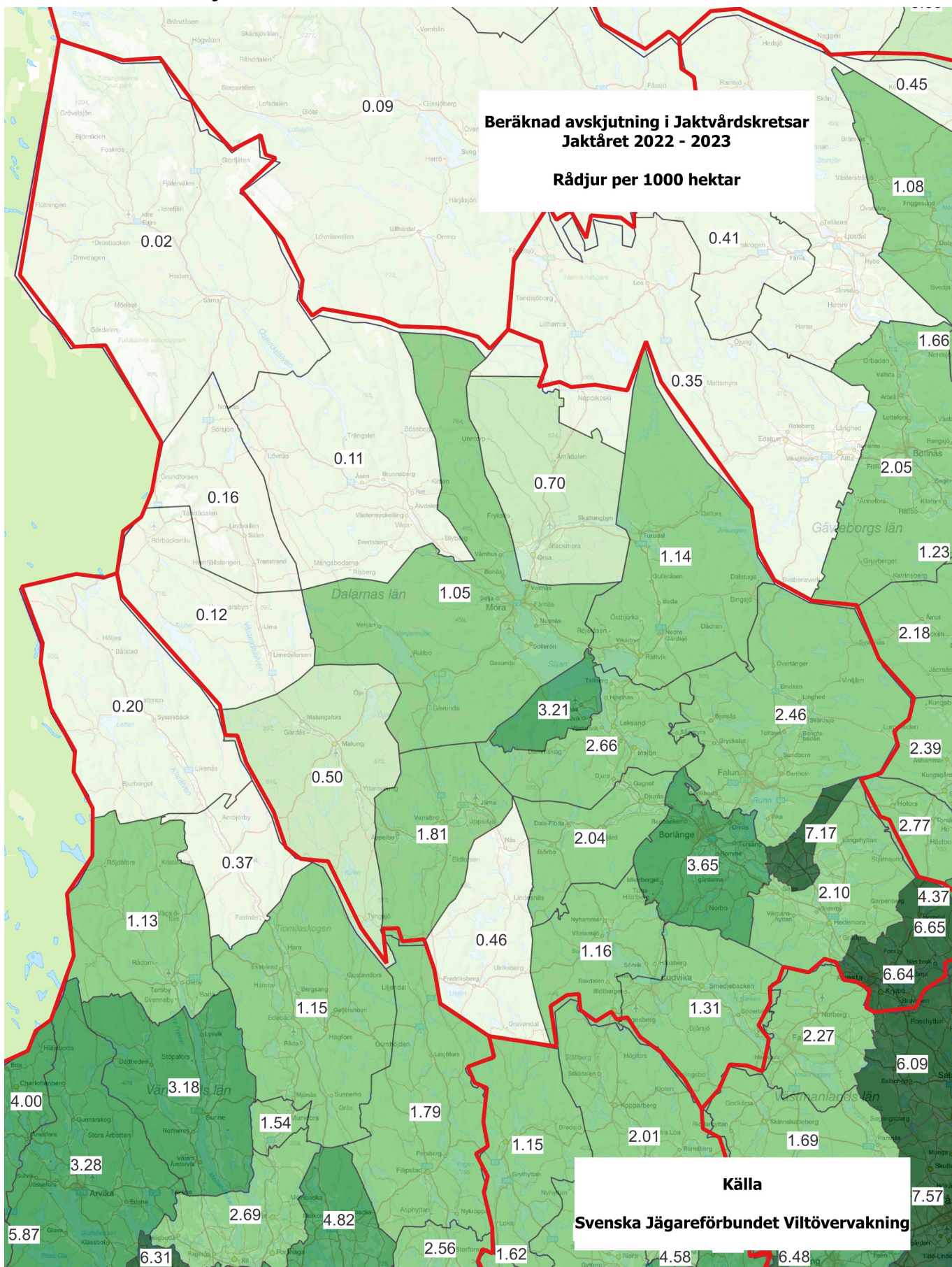

Graf. Avskjutningen av Rådjur, skogshare, fälthare och rödräv i Dalarna 2010—2022

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

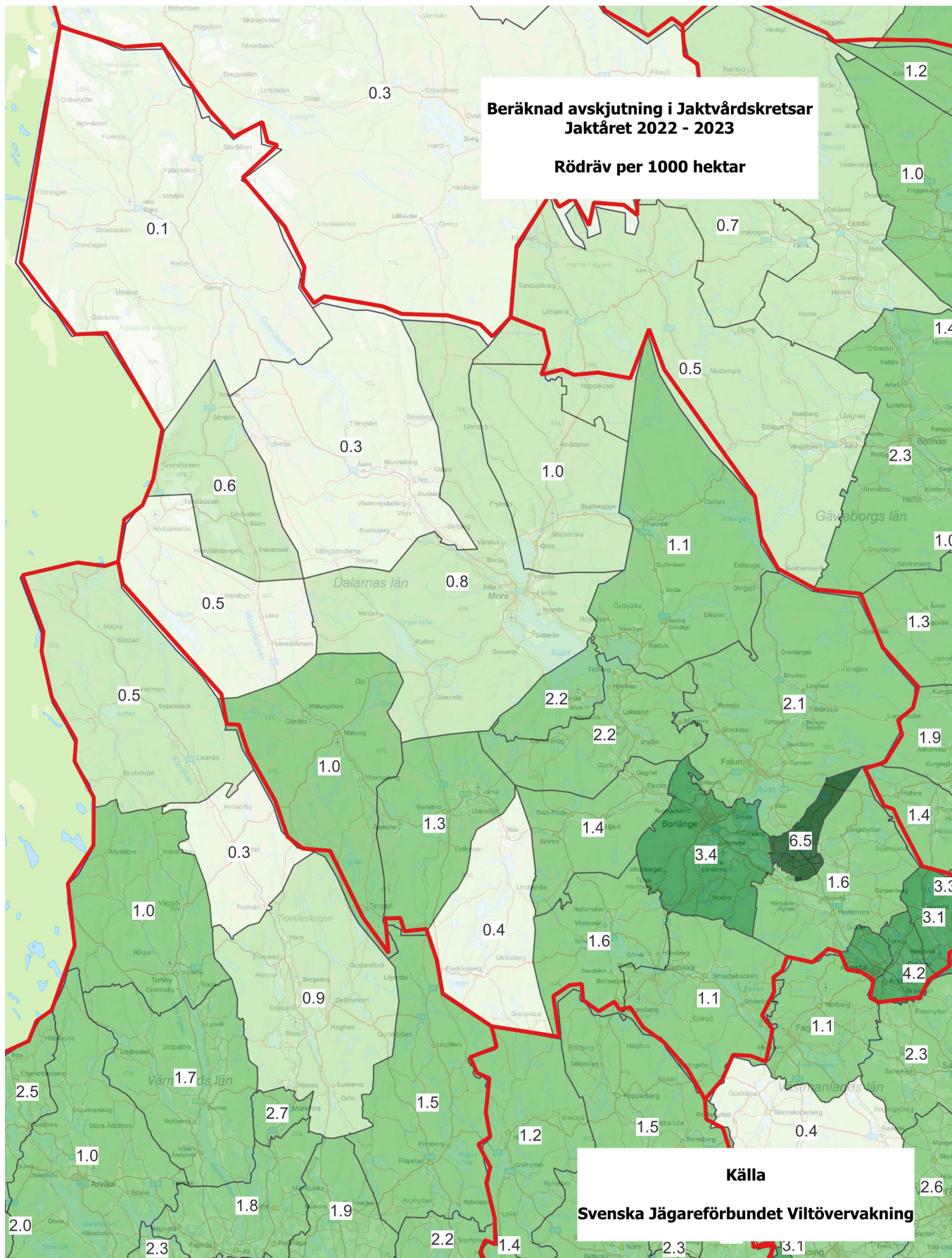

Dalarnas län—Rådjur

Dalarnas län—Rödräv

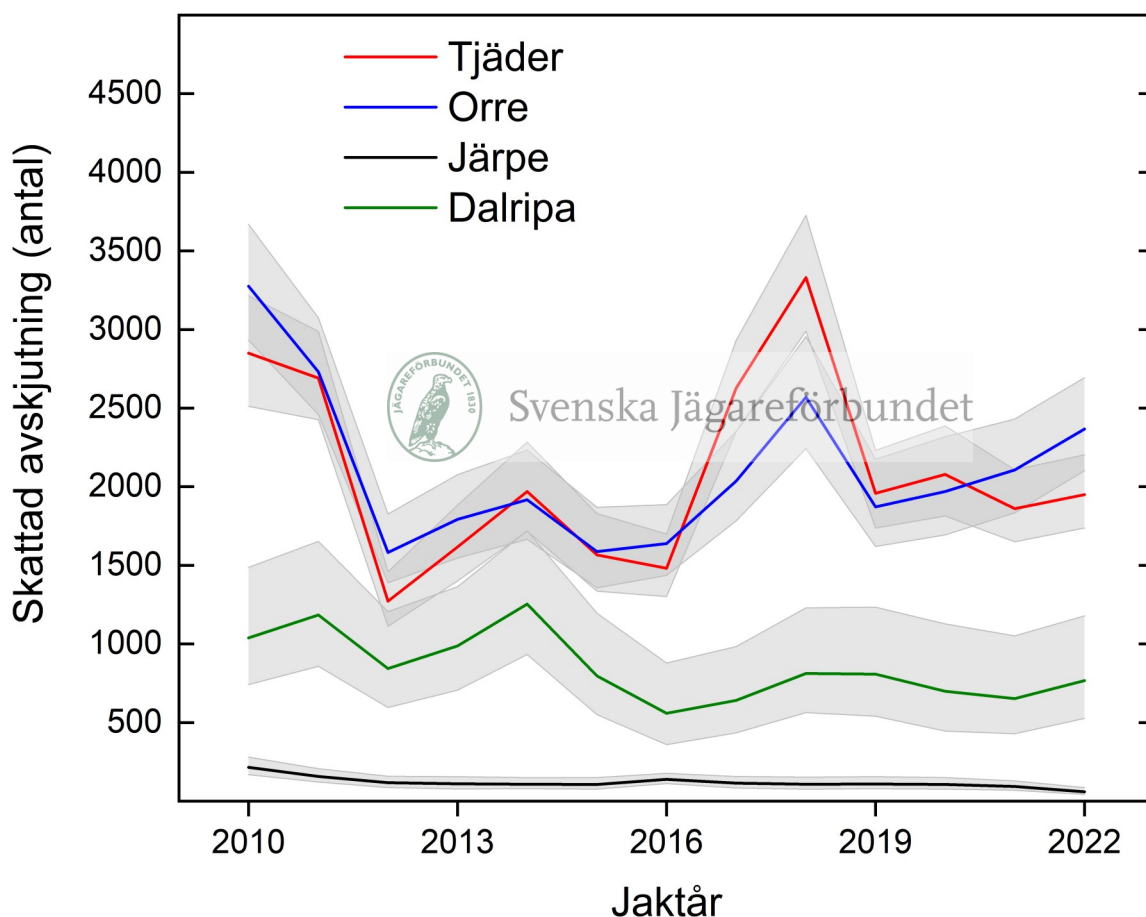

Skattad avskjutning av skogsfågel i Dalarnas län

Mellanårsvariationen för skogsfågel kan naturligt vara ganska stor. Variationen beror på väderförhållandena under kycklingarnas första veckor och predationen som i sin tur styrs av sorkcyklerna. Vid god tillgång på sork så tenderar små predatorer att framförallt gå hårt på sorken, vilket ger skogsfågeln en chans att öka. När tillgången på sork minskar ökar predationen på skogsfågel igen. När tillgången på bytesdjur minskar så minskar också antalet predatorerna och cykeln börjar om från början

Vi kan se cykler i länets skogsfågelspopulationer som ser ut att sammanfalla med cyklerna för rödrev. Sedan 2019 har orren ökat medan tjädern varit mer stabil och legat på likartade nivåer från år till år.

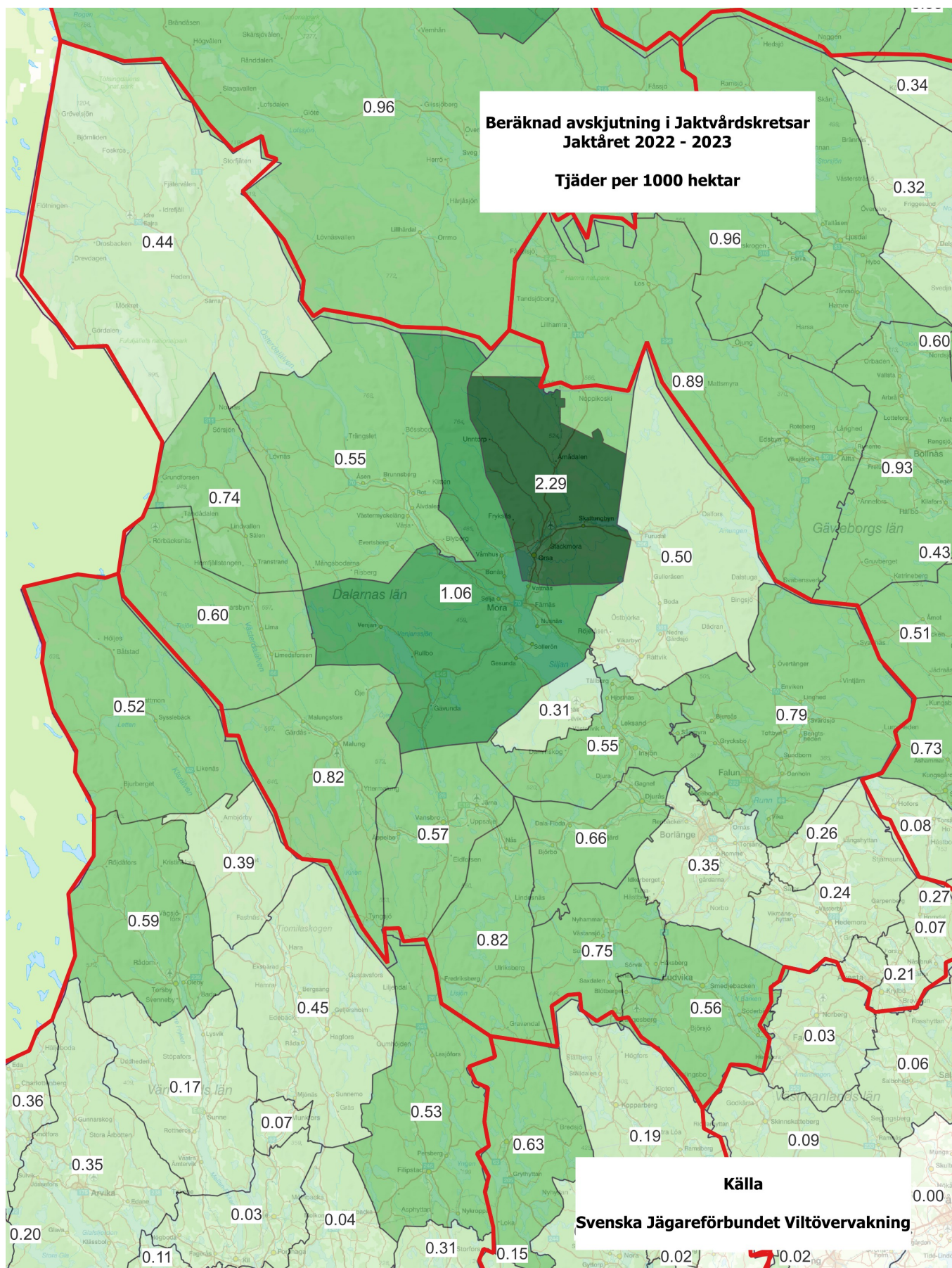

Graf. Avskjutningen av tjäder, orre, järpe och dalripa i Dalarna 2010—2022

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

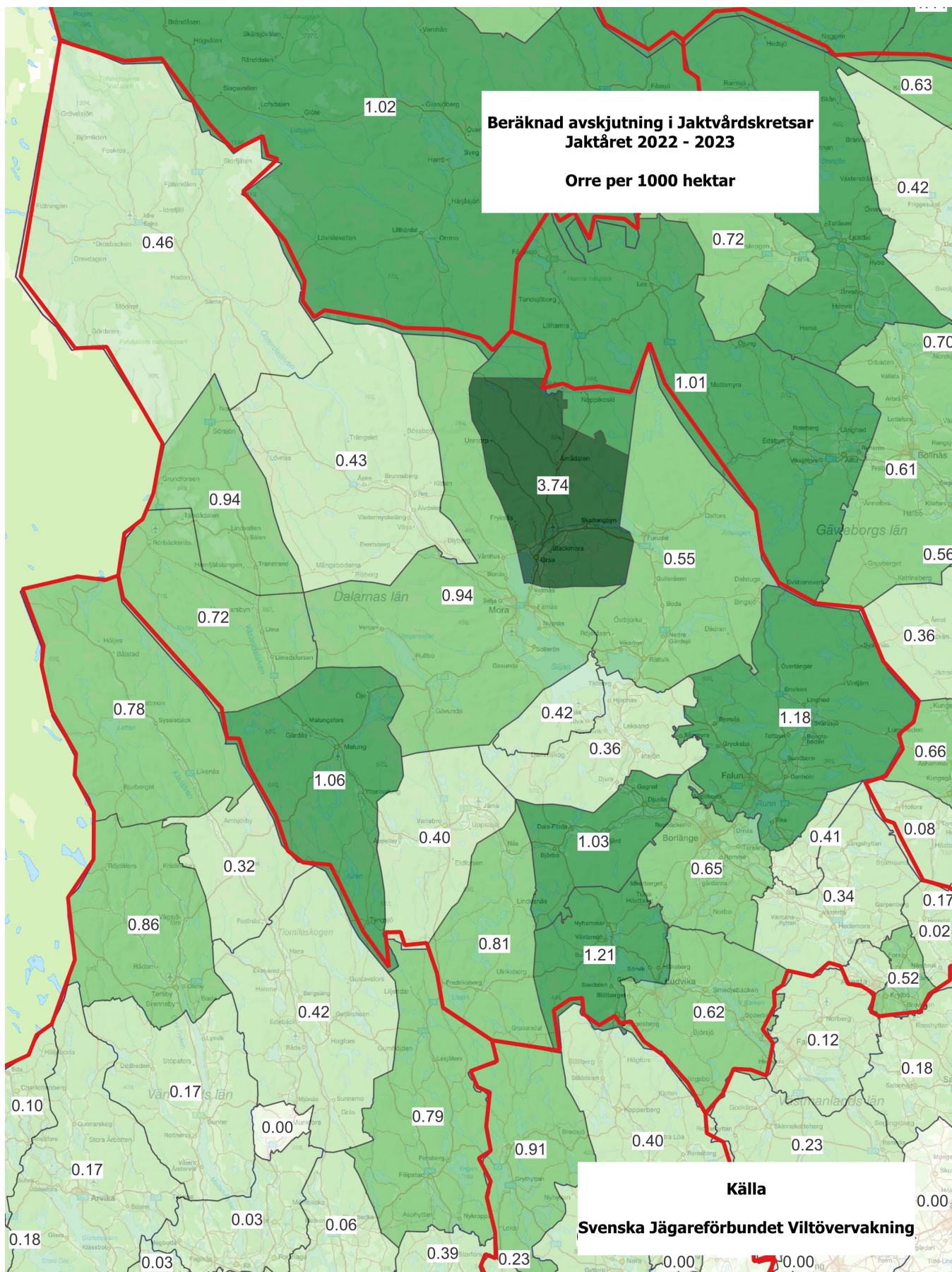

Dalarnas län—Tjäder

Dalarnas län—Orre

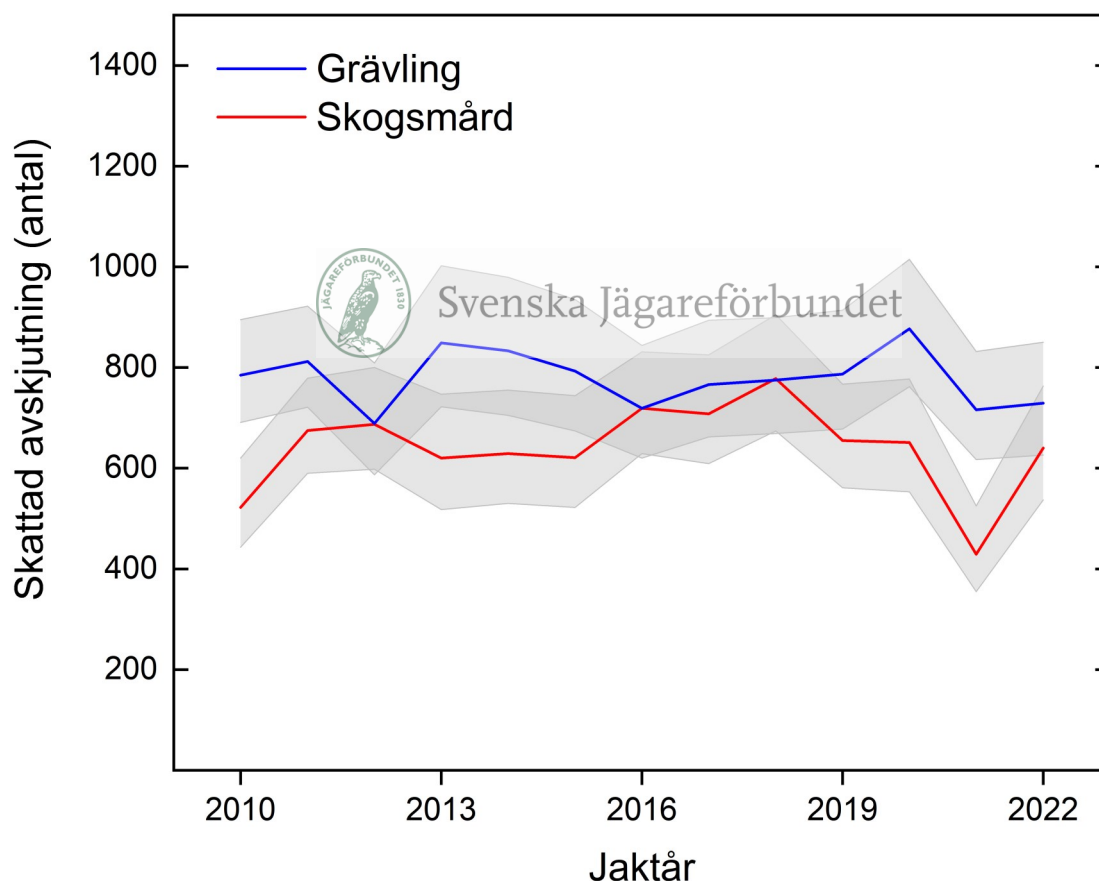
Skattad avskjutning av skogsmård och grävling

Grävling och skogsmård är de mårddjur som rapporteras in mest avskjutning för i länet.

Grävlingen är vanligt förekommande i hela landskapet utom de mest karga delarna av vår natur, vilket speglar den utbredning vi har i länet (se karta). Grävlingens låga reproduktionstakt gör populationen lätt kan minska vid hårda förhållanden och hårt jakttryck. Grävlingen har en stabil förekomst i länet och inga större förändringar har skett sedan

2010. Då bär och säd är viktig föda under sommaren är koncentrationen i de sydöstra delarna av länet och upp längs med Dalälven inte speciellt förvånande.

Skogsmården förekommer över hela länet precis som grävlingen och är mycket anpassningsbar till som omgivning. Trenden för skogsmård har precis som för grävlingen varit relativt stabil över tid. Som regel har vi inte så stora variationer mellan åren,

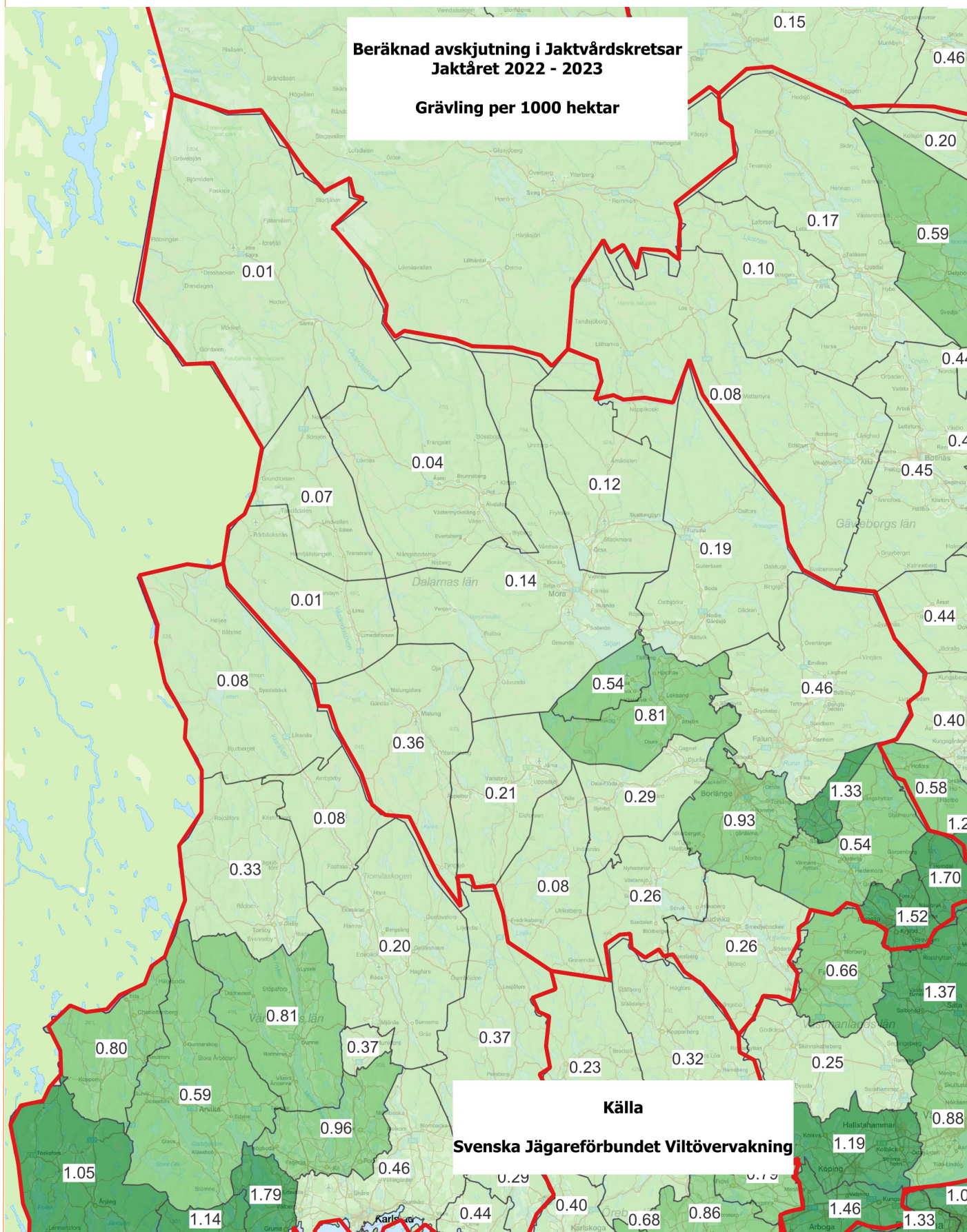

Graf: Skattat antal fällda grävlingar och skogsmårdar jaktåret 2000—2022 Dalarna

Källa: Svenska jägareförbundet viltövervakning.

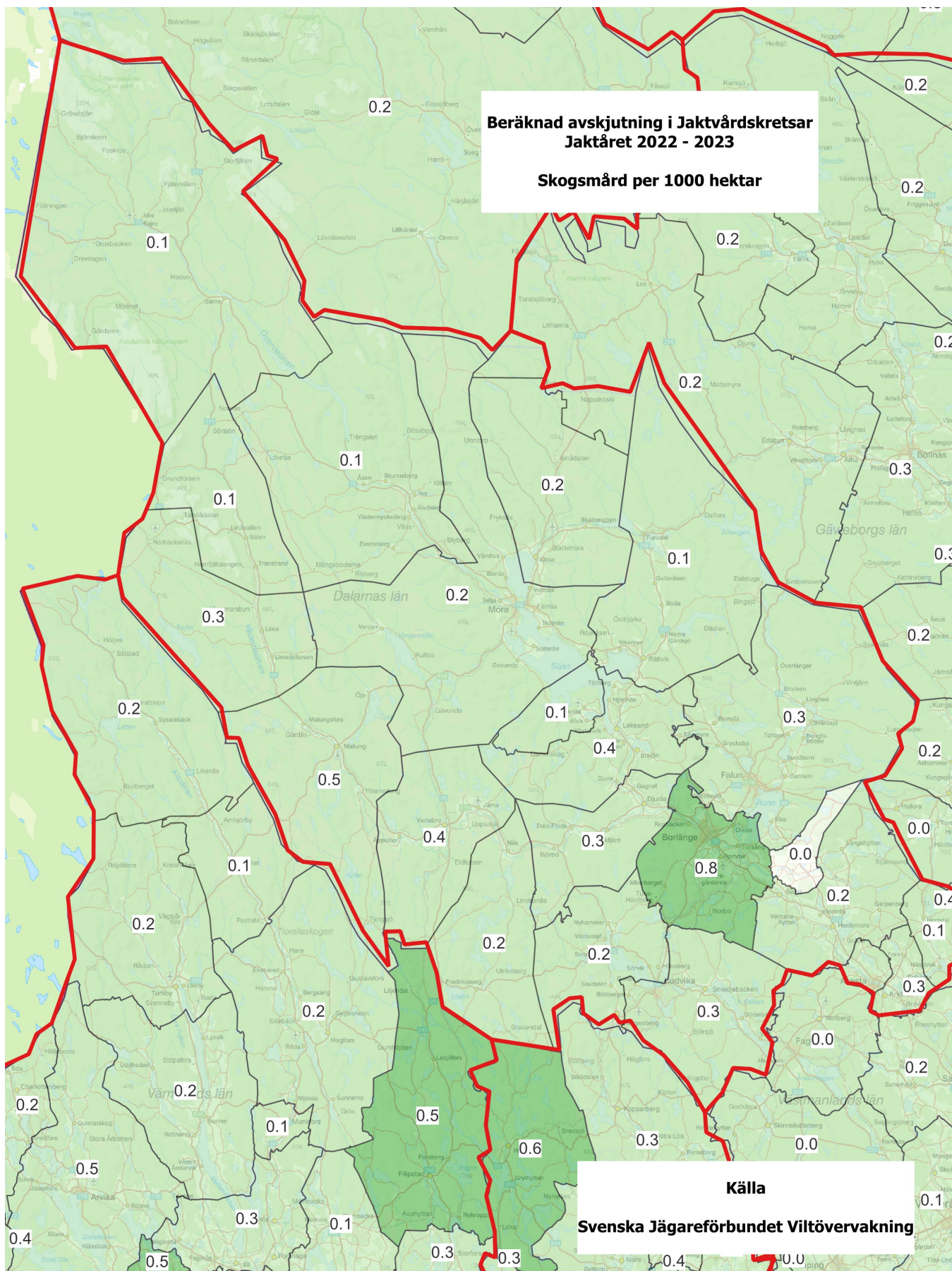

Dalarnas län—Grävling

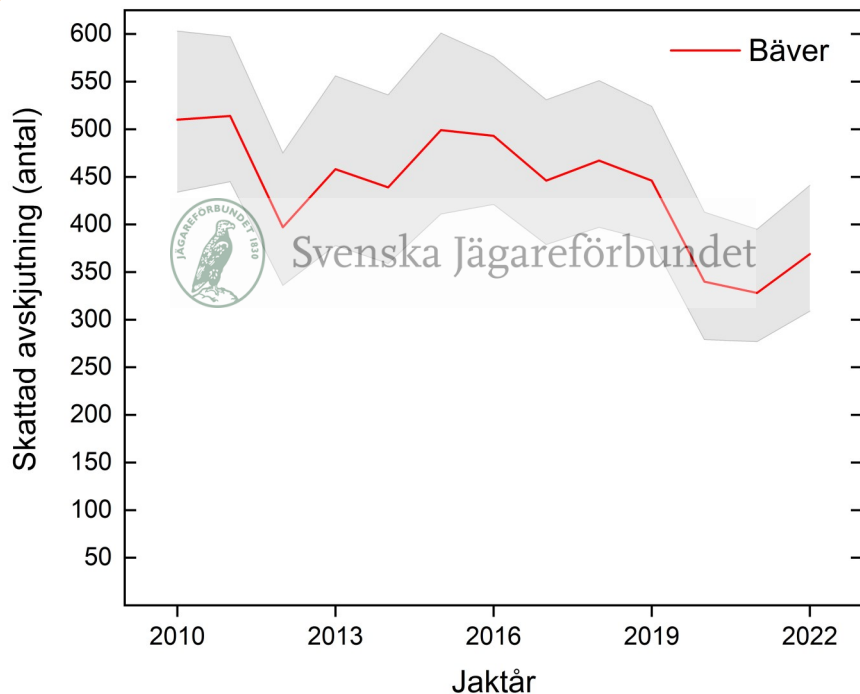

Dalarnas län—Skogsmård

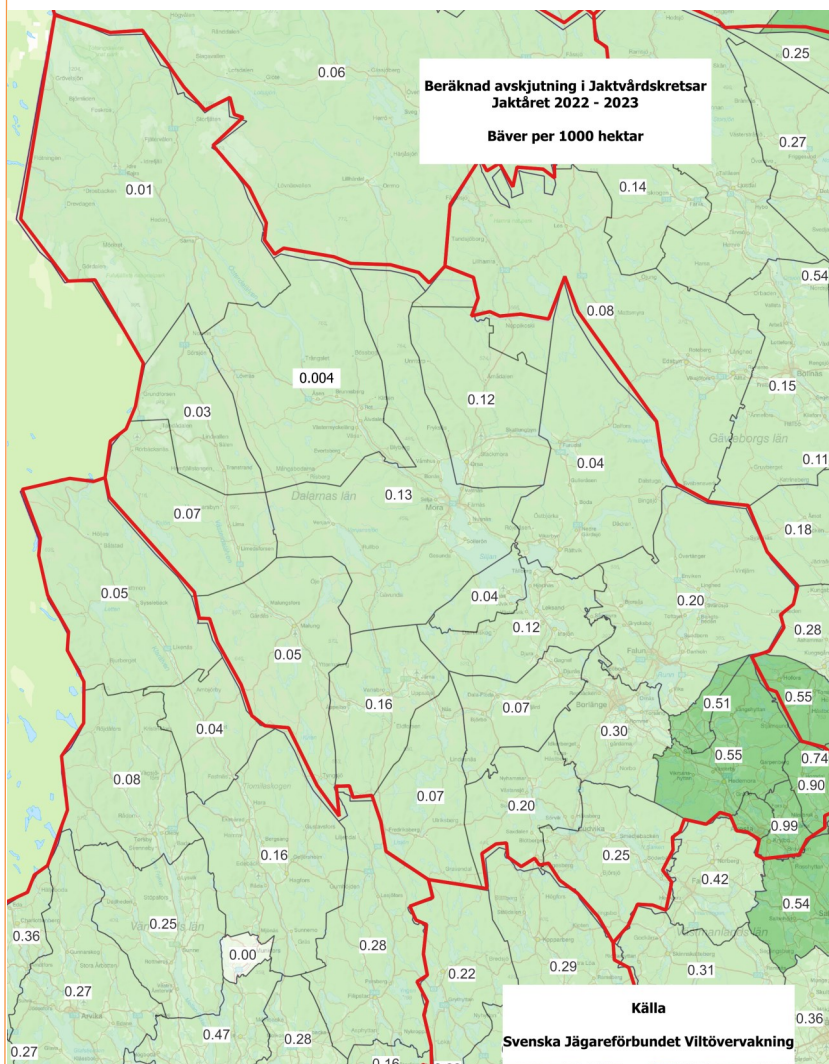

Årets art—Bäver

Graf: Skattat antal fällda bävrar jaktåret 2000—2022 i Dalarna

Källa: Svenska jägareförbundet viltövervakning.

Bävren förekommer i alla typer av inlandsvatten som inte bottenfryser vilket gör möjligheten för dess utbredning i länet god. Största avskjutningarna återfinns i de sydöstra delarna. Arten har haft en negativ utveckling mellan 2010 och 2022. Det förekommer mellanårsvariationer och efter ett par år av minskande avskjutning så ser vi nu en ökning till 2022.

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

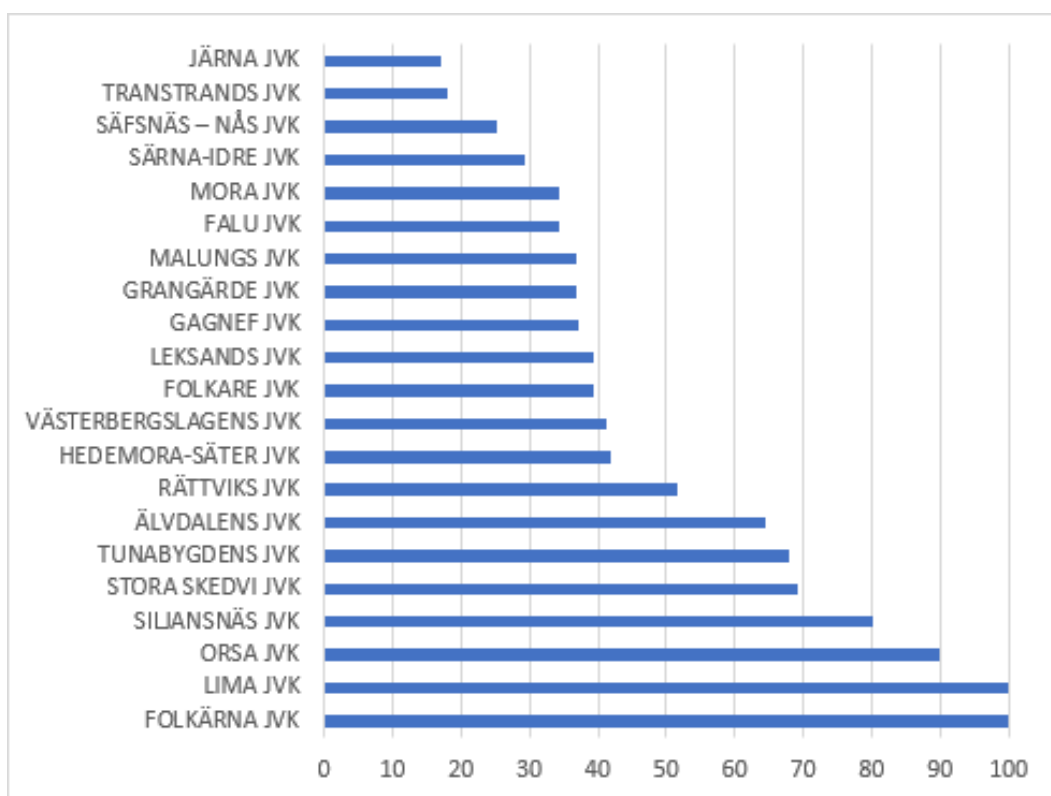
Förenklad rapportering med appen Viltdata

För att förenkla rapporteringen av avskjutning från den enskilde jägaren till den som ansvarar för sammanställningen av jaktlagets totala avskjutning kan rapporteringen ske i appen Viltdata. Varje jaktlag har en egen kod som delas ut till alla jägare som jagar på marken. Jägaren uppger koden i appen och får då tillgång till att rapportera avskjutning till det specifika jaktlaget. Om jägaren jagar i flera jaktlag kan respektive jaktlags kod skrivas in och på så sätt särskilja sin avskjutning mellan olika jaktlag.

Appen laddas ner i PlayButik (Android) respektive AppStore (Iphone). Använd sökord viltdata. Mer information om hur appen fungerar hittar ni under fliken "Instruktioner" på www.viltdata.se

Dalarnas län 2022-2023

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna Dalarnas län varierar mellan 17 – 100 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 45 %. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2022-2023. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 158 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktig hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Förbundet har även i avtal uppdrag inom adaptiv klövviltsförvaltning, viltprovtagning, viltobservation, avskjutningsrapportering samt vilt och trafik.

Foto: Anna Olofsson

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Anna Olofsson

anna.olofsson@jagareforbundet.se